

V Kroměříži 26. ledna 2021

Nová asociace bude hájit zájmy nestátních památek otevřených veřejnosti

Opatření v boji proti koronaviru je postihují víc než mnohé další, přesto jejich hlas dosud nebylo slyšet. Zástupci nestátních veřejnosti otevřených památek proto vytvořili asociaci, která má hájit jejich ekonomické, právní a společenské postavení. K podpisu zakládací listiny se dnes (26. ledna 2021) sešli na Arcibiskupském zámku v Kroměříži.

Symbolicky ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku v Kroměříži, památce UNESCO, došlo k deklaratornímu založení Asociace nestátních otevřených památek (ANOPA) – hradů, zámků, technických památek, muzeí nebo zahrad, které jsou ve vlastnictví měst a obcí, neziskových organizací, církevních subjektů i soukromých majitelů.

Společného toho přesto mají hodně: iniciativa zastupuje nestátní památkové turistické cíle, které jsou otevřené návštěvníkům a tuto veřejnou službu zpřístupnění národního kulturního dědictví hradí převážně z nestátních zdrojů. Jde o zákonem chráněné památky, které jsou existenčně závislé na příjmech z cestovního ruchu a ve svých regionech představují klíčové turistické cíle, přesto z pohledu státní podpory zůstávají zcela opomíjeny.

„Mám velkou radost, že zpřístupněné památkové objekty budou mít konečně svoji samostatnou asociaci. Vždy jsme intuitivně cítili, že je třeba mít širokou platformu pro společnou propagaci a prosazování společných zájmů,“ říká majitelka zámku Loučeň Kateřina Šrámková a pokračuje: „Věřím, že tuto radost sdílí také další provozovatelé památek a že se k nám přihlásí jako členové, abychom se všichni mohli potkat na prvním řádném sněmu, který plánujeme již na duben.“ Epidemická situace podle ní nedovolila založit asociaci ustavujícím sněmem, ale protože společně s dalšími iniciátory nechtěli promarnit čas před hlavní sezonou, rozhodli se několikaměsíční aktivitu přípravného výboru zúročit již nyní a dát celé iniciativě oficiální statut.

„Při dosavadním hospodaření už jsme poznali, jak velikou pomocí byl například vstup do Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR. Společně se nám tak podařilo lépe reagovat na krizi, kterou v minulých letech pro lesy znamenalo sucho a kůrovec. Současná epidemie představuje podobnou pohromu pro nestátní vlastníky památek, a proto je dobré spojit síly, aby náš hlas byl ve společnosti a před státními úřady lépe slyšet,“ říká biskup Josef Nuzík z olomouckého arcibiskupství, které před čtyřmi lety převzalo od státu

Arcibiskupský zámek a Podzámeckou zahradu v Kroměříži a od loňského února je také samo spravuje prostřednictvím zapsaného ústavu Správa Arcibiskupského zámku a zahrad. „Pole působnosti pro církev se s majetkovým narovnáním rozšiřují a my jsme rádi, že v těchto nových sférách můžeme čerpat ze zkušeností těch, kdo už se v nich pohybují delší dobu,“ dodal biskup Nuzík.

Potřeba vzniku podobného sdružení vyvstala o to naléhavěji v době, kdy do životů a provozu zmíněných památkových objektů zasáhla epidemie COVID-19. „Stávající krize cestovního ruchu přímo ohrožuje naši existenci, přitom ale není nikdo, kdo by srozumitelně hájil naši roli ve společnosti, její oprávněnost a nezbytnost, a kdo by dokázal zviditelnit naše existenční potřeby,“ říká Martin Krčma, výkonný ředitel Správy Arcibiskupského zámku a zahrad.

Slavnostního podpisu v Kroměříži se vedle jmenovaných zúčastnil také starosta města Brandýs nad Labem generál Vlastimil Pícek, rodinný správce zámku Karlova Koruna a hradu Kost Francesco Kinský dal Borgo, ředitel hradu Svojanov a vlastník zámku Poláky Miloš Dempír a také Petr Lukas – zakladatel projektu Objevuj památky.

„Od začátku se snažíme sdružovat a mediálně podporovat výhradně nestátní kulturní a technické památky, abychom tak postupně dopomohli k nastavení mediální rovnováhy v dosud ne zcela přiměřené a převažující prezentaci nejoblíbenějších státních památek. Za tři roky se k naší snaze připojilo více než sto památek soukromých, obecních, městských, krajských i církevních, a další se hlásí. Vznik Asociace nestátních otevřených památek v součinnosti s ‚Objevuj památky‘ vnímám jako přirozenou etapu rozvoje našeho projektu, přičemž rozšíření o nové formy spolupráce jistě napomohou k dalšímu růstu stávající marketingové platformy,“ zmínil Petr Lukas.

*Jiří Gračka,
tiskový mluvčí Arcibiskupství olomouckého*